

Dalyko sando (modulio) aprašas

Dalyko sando (modulio) pavadinimas

FOTOGRAFIJOS ISTORIJA IR TEORIJA

*Parašomas tikslus modulio pavadinimas be trumpinių ir mažosiomis raidėmis (pirmoji sakinio raidė – didžioji).
Modulių pavadinimai lietuvių kalba turi būti parenkami itin atidžiai*

Reikalavimai

Bendrosios dailės ir fotografijos istorijos žinios.

Ankstesnėse studijų pakopose išklausti Fotografijos istorijos, Vizualiosios kultūros studijų įvado, Filosofijos ir estetikos įvado, Šiuolaikinės filosofijos kursai.

nurodoma, kokius dalykus reikia (pageidautina) žinoti ar studijų modulius išklausti prieš šio modulio studijas.

Dalyko sando tikslai ir numatomi gebėjimai

Fotografijos istorijos ir teorijos kurso tikslas – parengti fotografijos teoriją išmanančius ir sugebančius taikyti dailės ir kultūros studijose menotyrininkus. Šį kursą išklauses doktorantas gebės:

pademonstruoti fotografijos istorijos žinias ir fotografijos teorijos raidos išmanymą, šiuolaikinės fotografijos problematikos suvokimą;

pasitelkdamas fotografijos teoriją analizuoti fotografijas ir fotografijos reiškinius, vertinti fotografiją istoriniame, kultūriniame, socialiniame ir teoriniame kontekste;

nagrinėti su fotografija susijusias teorines problemas;

kritiškai vertinti fotografiją, fotografijos reiškinius ir teorinius tekstus;

žodžiu ir raštu pristatyti fotografijos teorijas ir savo išvalgas į teorinę fotografijos problemą specialistų ir nespecialistų auditorijai; argumentuotai išdėstyti savo nuomonę apie fotografijos kūrinių ar reiškinių; dirbti tarpdisciplininėje komandoje rengiant su fotografija susijusias projektus;

Supažindinti studentus su.....,skatinti....., išmokyti.....,pateikti lyginamąją analizę.

Nurodoma, kokių žinių modulis suteikia studentui arba kokias išplečia, kokių žinių, mokėjimų ir praktinių įgūdžių įgyjama, kokios studijų ar mokslo sritys jomis remsis, kur galima įgytas žinias pritaikyti praktinėje veikloje.

Ne daugiau kaip 700 spaudos ženklų skaičiuojant su tarpais.

Temos

Eil.Nr.	Pavadinimas
1.	Viktorijos laikų estetika (XIX a.) (Mary Warner Marien, Michel Frizot, Graham Clarke)
2.	Naujasis matymas (XX a. pradžia, Laszlo Moholy-Nagy, Simon Watney)
3.	Fotografija ir industrializacija (Walter Benjamin)
4.	Rytų mąstymo poveikis ir egzistencializmas (XX a. vidurys, Minor White (in: Jonathan Green))
5.	Fotografija kaip socialinio gyvenimo funkcija (John Berger, Pierre Bourdieu, John Tagg, Vilem Flusser)
6.	Struktūralizmas ir lingvistinis posūkis: fotografijos retorika (Roland Barthes, Susan Sontag, Allan Sekula, Victor Burgin).

Eil.Nr.	Pavadinimas
7.	Fotografijos fenomenologija: fotografiškumas, fotografinis matymas (Andre Bazin, John Szarkowski, Geoffrey Batchen, Thierry de Duve)
8.	Realistinė fotografijos samprata (Roland Barthes <i>Camera lucida</i>)
9.	Poststruktūralizmas ir postmodernizmas: realybės krizė (Andy Grundberg, Steve Edwards)
10.	Skaitmeninės fotografijos problematika (Sarah Kember, Martin Lister, Lev Manovich)
12.	Fotografija ir identitetas (Stuart Hall, Bell Hooks, Annette Kuhn, Rosy Martin, Angela Kelly)
13.	Instituciniai fotografijos kontekstai (Douglas Crimp, Allan Sekula, David Bate)
14.	Fotografija tarp disciplinų (Jan Baetens, Michael Fried, Margaret Iversen)

Išvardinamos visos temos, kurias įvairiomis formomis studijuoja studentai. Čia įrašomos ir tos, kurios išdėstomos per paskaitas, ir tos, kurias įsisavina tik per praktinius darbus ar kūrybines pratybas, ir tos, kurias studijuoja savarankiškai, o atsiskaito pateikdami referatą ar tik per egzaminą. Išvardinamos ir praktikos metu nagrinėjamos temos.

teorijos	118
savarankiško darbo	148
Viso:	266

Nurodomi paskaitų (T), pratybų (P) ir savarankiško darbo (S) valandų per semestrą bei studijų modulio kreditų skaičiai. Esant svarbioms priežastims, to paties modulio skirtingų modulio vedimų formų apimtys kreditais gali būti numatytos skirtingos. Valandų skaičius, išskyrus neakivaizdinę studijų formą, turi būti kartotinis semestro savaitių skaičiui – 16.

Vertinimo būdas ir kriterijai Egzamino pažymys negali sudaryti mažiau kaip 50% galutinio balo, bet ne daugiau kaip 60%	<i>Mokslinis straipsnis, nagrinėjantis aktualią fotografijos teorijos problemą – 50% Teorijos egzaminas – 50%</i>
---	---

Dalyko sando anotacija

Trečiosios pakopos kurso „Fotografijos istorija ir teorija“ pagrindas – savarankiškos fotografijos istorijos ir teorijos studijos. Pagal dėstytojo sudarytą temų sąrašą studentas studijuoja fotografijos istorijos ir teorijos veikalus, aiškindamasis fotografijos istorijos problematiką įvairiais aspektais. Kurso temos aprėpia fotografijos teorijos raidą nuo XIX a. svarstymų apie fotografijos meniškumo ir mokslškumo santykį bei modernistinės fotografijos medijos sampratos iki lingvistinio posūkio fotografijos teorijoje XX a. septintajame dešimtmetyje ir šiuolaikinės „realybės krizės“ problematikos, susijusios su skaitmeninio vaizdo įsigalėjimu. Fotografijos teorijos studijos susijusios su konkrečiau teorinio požiūrio sukūrimo ir įsigalėjimo laikotarpiu vyravusiomis fotografijos tendencijomis, tad teorijos studijos siejamos su fotografijos istorijos tyrinėjimais. Pagrindinė kurso užduotis – parašyti mokslinį straipsnį kokiū nors pasirinktu fotografijos teorijos klausimu. Ją atlikdamas studentas mokosi argumentuotai polemizuoti su fotografijos teoretikais, sieti teoriją su fotografijos praktika, analizuoti vaizdus pasitelkdamas teorinį modelį ir kurti fotografijos teoriją.

Ne daugiau kaip 1500 spaudos ženklų skaičiuojant su tarpais. Trumpai apibūdinamas kurso turinys, nupasakojama kurso struktūra, išvardijami akcentai, pateikiama kita svarbi informacija apie kursą, kurso šaltinius.

Mokymo metodai

<p>Teorinės paskaitos, praktiniai užsiėmimai, savarankiškos teorijos studijos.</p>	<p><i>Studentas savarankiškai gilinasi į teorinius veikalus ir pagal užduotis rašydamas probleminį straipsnį fotografijos teorijos klausimais analizuoja fotografijos reiškinius, mokosi kritiškai vertinti teorinį diskursą.</i></p>
--	---

Mokymo metodai gali būti teoriniai ar praktiniai, užsiėmimai gali vykti paskaitų, seminarų, diskusijų, konsultacijų ar techninių pratybų forma.

Pagrindinės literatūros sąrašas

Eil.Nr.	Literatūros šaltinio pavadinimas
1.	“Part Eight: Image and Identity”, in: <i>The Photography Reader</i>, edited by Liz Wells, London: Routledge, 2003, p. 376 – 416.
2.	Baetens, Jan, „Conceptual Limitations of Our Reflection on Photography: The Question of Interdisciplinarity“, in: <i>Photography Theory</i> , edited by James Elkins, New York: Routledge, 2007, p. 53 – 74.
3.	Barthes, Roland, <i>Camera lucida</i> , vertė Agnė Narušytė, Kaunas: Kitos knygos, 2012. Barthes, Roland, “The Photographic Message”, “Rhetoric of the Image”, “The Third Meaning”, in: Idem., <i>Image Music Text</i> , essays selected and translated by Stephen Heath, London: FontanaPress, 1977, p. 15 – 68.
4.	Batchen, Geoffrey, <i>Burning with Desire: The Conception of Photography</i> , London: The MIT Press, 1999.
5.	Benjamin, Walter, „Meno kūrinys techninio jo reprodukuojamumo epochoje“, in: Idem., <i>Nušvitimai</i> , vertė Laurynas Katkus, Vilnius: Vaga, 2005, p. 214 – 243.
6.	Berger, John, <i>Ways of Seeing</i>, London: Penguin, 2008. Berger, John, “Uses of Photography” (“The Suit and the Photograph,” “Photographs of Agony,” “Paul Strand,” “Uses of Photography”), in: <i>About Looking</i>, London: Bloomsbury, 2009, p. 31 – 67.
7.	Bourdieu, Pierre, <i>Photography. A middle-brow Art</i>, translated by Shaun Whiteside, Cambridge: Polity Press, 1990.
8.	Burgin, Victor, “Looking at Photographs,” “Photography, Phantasy, Function,” in: <i>Thinking Photography</i> , edited by Victor Burgin, London: Macmillan, 1982, p. 142 – 153, 177 – 216.
9.	De Duve, Thierry, „Time Exposure and Snapshot: The Photograph as Paradox“, in: <i>Photography Theory</i> , edited by James Elkins, New York: Routledge, 2007, p. 109 – 124.
10.	Edwards, Steve, “Snapshooters of History: Passages on the Postmodern Argument,” in: <i>The Photography Reader</i> , edited by Liz Wells, London: Routledge, 2003, p. 180 – 195.
11.	Flusser, Vilem, <i>Towards a Philosophy of Photography</i> , Reaktion Books, 1983.
12.	Fried Michael, „Introduction“, „Three Beginnings“, „Barthes’s Punctum“, „Conclusion: Why Photography Matters as Art as Never Before,“ in: Idem., <i>Why Photography Matters as Art as Never Before</i> , London: Yale University Press, 2008, p. 1 – 36, 95 – 114, 335 – 352.
13.	Grundberg, Andy, „The Crisis of the Real: Photography and Postmodernism,“ in: <i>The Photography Reader</i> , edited by Liz Wells, London: Routledge, 2003, p. 164 – 179.

Eil.Nr.	Literatūros šaltinio pavadinimas
14.	Iversen Margaret, „Following Pieces: On Performative Photography,“ in: <i>Photography Theory</i> , edited by James Elkins, New York: Routledge, 2007, p. 91 – 108.
15.	Kriebel, Sabine T., „Theories of Photography: A Short History,“ in: <i>Photography Theory</i>, edited by James Elkins, New York: Routledge, 2007, p. 3 – 50.
16.	Manovich, Lev, “The Paradoxes of Digital Photography,” in: <i>The Photography Reader</i> , edited by Liz Wells, London: Routledge, 2003, p. 240 – 249.
17.	Moholy-Nagy, Laszlo, “A New Instrument of Vision,” in: <i>The Photography Reader</i> , edited by Liz Wells, London: Routledge, 2003, p. 92 – 96.
18.	Sekula, Allan, “On the Invention of Photographic Meaning,” in: <i>Thinking Photography</i> , edited by Victor Burgin, London: Macmillan, 1982, p. 84 – 109.
19.	Sontag, Susan, <i>Apie fotografiją</i> , vertė Laurynas Katkus, Vilnius: baltos lankos, 2000.
20.	Szarkowski, John, “Introduction to the Photographer’s Eye,” in: <i>The Photography Reader</i> , edited by Liz Wells, London: Routledge, 2003, p. 97 – 103.
21.	Tagg, John, “The Currency of the Photograph,” in: <i>Thinking Photography</i>, edited by Victor Burgin, London: Macmillan, 1982, p. 110 – 141. Tagg, John, “Evidence, Truth and Order: A Means of Surveillance,” in: <i>Visual Culture: The Reader</i>, edited by Jessica Evans and Stuart Hall, London: Sage, 1999, p. 244 – 274.
22.	Watney, Simon, “Making Strange,” in: <i>Thinking Photography</i> , edited by Victor Burgin, London: Macmillan, 1982, p. 154 – 176.

Tai šaltiniai, kuriuose pakankama apimtimi atspindėtos visos arba atskiros temos. Šie šaltiniai turi būti prieinami studentui Vilniaus bibliotekose arba pasiūlyti įsigyti VDA knygyne. Būtina nurodyti ne mažiau kaip 3 ir ne daugiau kaip 10 literatūros šaltinių pagal galiojančias bibliografijos taisykles. Pvz.: Sverdiolas A. Steigtis ir sauga. Kultūros filosofijos etiudai.-Vilnius: Baltos lankos, 1996

Papildomos literatūros sąrašas

Eil.Nr.	Literatūros šaltinio pavadinimas
1.	Bate, David, <i>Photography: The Key Concepts</i> , Oxford: Berg, 2009.
2.	Clarke, Graham, <i>The Photograph</i> , Oxford: Oxford University Press, 1997.
3.	<i>Classic Essays on Photography</i> , ed. by Alan Trachtenberg, New Haven: Leete’s Island Books, 1980.
4.	Emerling, Jae, <i>Photography: History and Theory</i> , London: Routledge, 2011.
5.	Frizot, Michel, <i>The New History of Photography</i> , Koln, Konemann, 1998.
6.	Gelder, Hilde van and Westgeest, Helen, <i>Photography Theory in Historical Perspective</i> , London: Blackwell, 2011.
7.	Green, Jonathan, <i>American Photography. A Critical History</i> , N.Y.: Harry N. Abrams, 1984.
8.	Jeffrey, Ian, <i>Fotografija. Trumpa istorija</i> , Vilnius: R. Paknio leidykla, 1999.
9.	Kember, Sarah, <i>Virtual Anxiety: Photography, New Technologies and Subjectivity</i> , Manchester: Manchester University Press, 1998.

Eil.Nr.	Literatūros šaltinio pavadinimas
10.	Marien, Mary Warner, <i>Photography: A Cultural History</i> , Laurence King Publishing, 2002.
11.	Mirzoeff. Nicholas, <i>An Introduction to Visual Culture</i> , London: Routledge, 1999.
12.	Modrak, Rebekah and Anthes, Bill, <i>Reframing Photography: Theory and Practice</i> , London: Routledge, 2010.
13.	<i>Photography. A Critical Introduction</i> , edited by Liz Wells, London: Routledge, 1997.
14.	<i>Photography: Theoretical Snapshots</i> , ed. by J. J. Long, Andrea Noble, Edward Welch, London: Routledge, 2009.
15.	Rose, Gillian, <i>Visual Methodologies</i> , London: Sage Publications, 2001.
16.	<i>The Photographic Image in Digital Culture</i> , ed. by Martin Lister, London: Routledge, 1995.
17.	<i>The Photography Reader</i> , ed. by Liz Wells, London: Routledge, 2003.
18.	<i>The Visual Culture Reader</i> , ed. by Nicholas Mirzoeff, London: Routledge, 1999.

Tai įvairūs kiti informacijos šaltiniai.

Klausimai, į kuriuos reikia atkreipti dėmesį skaitant teorinius tekstus:

1. Kokių disciplinų ar teorijų kontekste autorius kalba apie fotografiją? (kurių teoretikų mintis tęsia, kuriems prieštarauja?)
2. Kokia fotografijos samprata vadovaujasi autorius?
3. Kokie yra autoriaus pagrindiniai teiginiai?
4. Kokios pagrindinės sąvokos vartojamos tekste ir kaip jos apibrėžiamos?
5. Kaip tos sąvokos siejamos tarpusavyje?
6. Kaip autoriaus išvalgas galima pritaikyti savo tyrime?
7. Kaip galima autoriui paprieštarauti?

Kordinuojančio dėstytojo vardas, pavardė	Doc. dr. Agnė Narušytė
---	------------------------